

Aktuellt om HPV-vaccinationerna

- Ökad flexibilitet för att komplettera ett bristfälligt skydd

Överläkare Ulpu Elonsalo

30.11.2023

Institutet för hälsa och välfärd

Presentationens innehåll

- Vem får HPV-vaccinet som en del av vaccinationsprogrammet?
 - Flexibiliteten har ökat för att förverkliga HPV-vaccinationerna
- Praktiska råd
- Doserna i HPV-vaccinationsserien
- Vad skall man betona då man talar med barnens föräldrar och de unga
- THL:s material som stöd för arbetet: Den lokala informationen är viktig

**HPV-vaccinet
erbjuds gratis
till alla barn
och unga**

**Vem får HPV-vaccinet som en del av
vaccinationsprogrammet?**

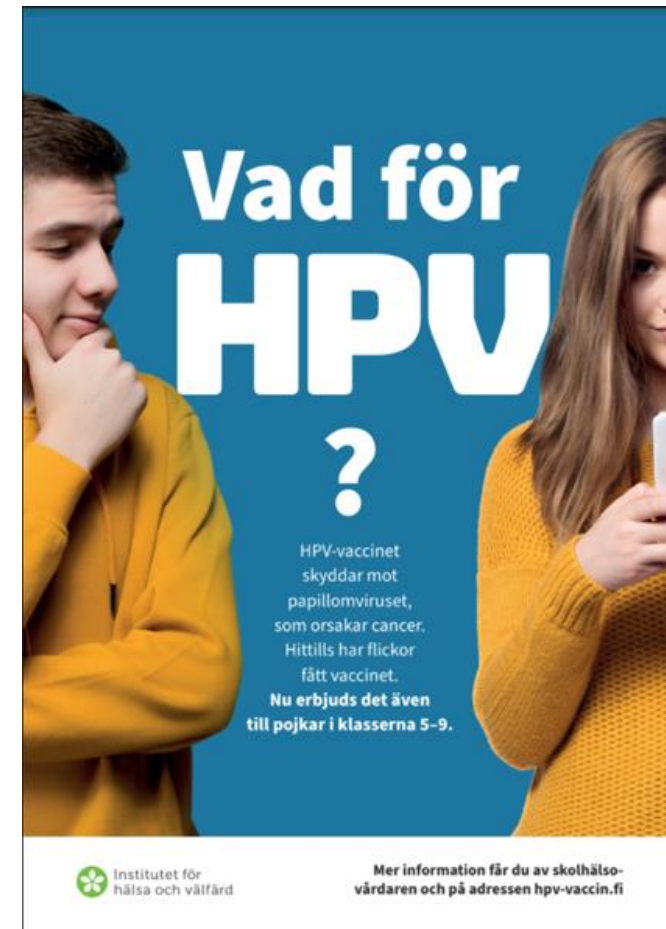
Vem får HPV-vaccin som en del av vaccinationsprogrammet?

- **Alla barn har möjlighet att få avgiftsfri HPV-vaccination på årskurserna 5 och 6**
- Det är viktigt att få vaccinationen i tid före man utsätts för papillomavirus
- **Tyngdpunkten för vaccinationsprogrammets är 10-12-åringarna**

Vem får HPV-vaccinet som en del av vaccinationsprogrammet?

- Om vaccinationsserien inte har påbörjats, eller blivit på hälft, fås vaccinet gratis även i årskurserna 7-9 i grundskolan
- Glöm inte dem som får
 - Hux-utbildning som handleder för examensutbildning
 - TELMA- utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv

Vem får HPV-vaccinet som en del av vaccinationsprogrammet?

- **Vaccinationsserien kan påbörjas även på andra stadiet**
- I studerandehälsovården i gymnasiet eller yrkeshögskola
- På så sätt har alla unga samma möjlighet att avgiftsfritt få ett vaccinskydd mot cancerformer orsakade av papillomavirus
- Man har övergett den tidigare mer exakta åldersgränsen då vaccinationerna skulle starta, och gått in för mer flexibilitet då det gäller komplettering av det individuella skyddet
- Man bör i alla fall komma ihåg att HPV-vaccinationen erbjuds bara barnen, och inte de vuxna, som en del av vaccinationsprogrammet

Rätten att få vaccinet gäller för alla unga

- Även de som inte omfattas av skol- eller studerandehälsovårdens tjänster, utan i stället är berättigade t.ex. till andra tjänster som staten tillhandahåller, skall få vaccinet
- Detta är bra att komma ihåg när HPV-vaccinationerna planeras och förverkligas
- För att förverkliga HPV-vaccinationerna för dessa barn behövs samarbete med andra instanser
- Om personen är berättigad till HPV-vaccination, som hör till det nationella vaccinationsprogrammet, kan man göra en individuell bedömning för att ev. påbörja vaccinationsserien senare om t.ex.
 - vaccinationsserien inte har påbörjats i tid på grund av sjukdom eller vård
 - Om man på nytt i ett senare skede överväger om en förstånds-handikappad ung person är i behov av skyddet

Praktiska råd

- I den grundläggande undervisningen i klasserna 7-9 granskas aktivt de ungas skydd och HPV-vaccinationen erbjuds om skyddet är ofullständigt
- Det är viktigt att ett ofullständigt skydd uppmärksammas i studerande-hälsovården så fort som möjligt, gärna redan under den första terminen!
- På så sätt kan den unga få HPV-vaccinationsskyddet så fort som möjligt
- Om den unga hör till dem som är berättigad till HPV-vaccination, men det uppdagas först på sista klassen i gymnasiet att vaccinationsskyddet inte är fullständigt, kan man fortfarande påbörja vaccinationsserien
- Vaccinationsserien kan kompletteras: kom ihåg minimiintervallerna
- Det är viktigt att sträva till att ge hela vaccinationsserien på 3 doser redan under studietiden
- En vaccinationsserie som blivit på hälft kan kompletteras t.ex. på välfärdsområdets hälsostation

Tidtabellen och doserna för HPV-vaccinationerna har förblivit desamma

HPV-vaccinationerna i vaccinationsprogrammet – preparat, doser och schemaläggning

I det nationella vaccinationsprogrammet används fortfarande Cervarix-vaccinet

Den ungas ålder vid vaccinationstillfället avgör hur många doser som ges:

- Under 15 år: två doser
 - Minimiintervallen är 5 månader, men det finns belegg för att responsen blir bättre om intervallen förlängs
 - Även om den unga fyller 15 år i perioden mellan doserna räcker det med två doser
- 15 år fyllda: tre doser
 - 0, 1 och 6 månader
 - Den andra dosen ges således 1 månad efter den första och den tredje dosen tidigast 5 månader efter den andra

Det lönar sig inte att förkorta intervallerna, men tiden kan lite förlängas.

Doserna för HPV-vaccinet

- Tillsviare fortsätter vi i Finland på samma sätt som tidigare
 - 2 doser för barn under 15 år
 - Om serien påbörjas efter 15-års ålder ges 3 doser
- Vi använder ett bivalent vaccin
 - Dosen enligt produktresumén
 - Det bildas ett mycket bra skydd mot olika cancerformer och förstadier till cancer, och vaccinationsserierna ger även delvis ett korskydd (bl.a. mot HPV 45) vid förebyggande av cancer

Det samlas in forskningsdata om hur länge skyddet som bildats efter 1 dos räcker

<https://www.cdc.gov/hpv/hcp/schedules-recommendations.html>

Who Gets Two Doses?

- A 2-dose schedule is recommended for **people who get the first dose before their 15th birthday**. In a 2-dose series, the second dose should be given 6–12 months after the first dose (0, 6–12-month schedule).
- The minimum interval is 5 months between the first and second dose. If the second dose is administered after a shorter interval, a third dose should be administered a minimum of 5 months after the first dose and a minimum of 12 weeks after the second dose.
- If the vaccination schedule is interrupted, vaccine doses do not need to be repeated (no maximum interval).
- Immunogenicity studies have shown that two doses of HPV vaccine given to 9–14-year-olds at least 6 months apart provided as good or better protection than three doses given to older adolescents or young adults.

Who Gets Three Doses?

A 3-dose schedule is recommended for **people who get the first dose on or after their 15th birthday**, and for people with certain immunocompromising conditions.

- In a 3-dose series, the second dose should be given 1–2 months after the first dose, and the third dose should be given 6 months after the first dose (0, 1–2, 6-month schedule).
- The minimum intervals are 4 weeks between the first and second dose, 12 weeks between the second and third doses, and 5 months between the first and third doses. If a vaccine dose is administered after a shorter interval, it should be re-administered after another minimum interval has elapsed since the most recent dose.
- If the vaccination schedule is interrupted, vaccine doses do not need to be repeated (no maximum interval).

WHO:s program för 1 dos

- Internationellt är det brist på HPV-vacciner, de viktigaste doserna ges i utvecklingsländerna
- Programmet med en dos säkrare att förverkliga/ billigare program
- Även i Finland kommer man inom de närmaste åren att evaluera dosbehovet

One-dose Human Papillomavirus (HPV) vaccine offers solid protection against cervical cancer

11 April 2022

<https://www.who.int/news/item/20-12-2022-WHO-updates-recommendations-on-HPV-vaccination-schedule>

Det lönar sig att satsa på att förverkliga vaccinationerna och på vaccinationstäckningen

- Det bästa sättet att förhindra sjukdom är att vaccinera i god tid före smittan
 - Den bästa effekten av vaccinationen fås när man får den som ung och troligtvis inte ännu fått smittan
 - Som ung bildar man mera antikroppar mot papillomaviruset och skyddet är långvarigt
- Ytterligare information om tidpunkten för HPV-vaccinationerna och förverkligande av vaccinationsserierna i de olika klasserna
[Planering och förverkligande av HPV-vaccinationerna](#)

Barnet/den unga kan själv bestämma om vaccinationen, om hen är mogen för det

- Hälsovårdens yrkespersonal utreder den ungas beslutsförmåga om sin egen vaccination
 - Lagen känner inte till någon åldersgräns för beslutsförmågan, så yrkespersonalen gör alltid sin bedömning individuellt
 - När ett barn eller en ungdom kommer ensam till mottagningen ska beslutsförmågan alltid bedömas
 - Om den minderåriga konstateras kunna fatta beslut om sin egen vård, kan vårdnadshavarna endast kontaktas med hans eller hennes tillstånd
- Barn, unga och familjer- webbsidan, THL: [Utvärdering av en minderårigs beslutsförmåga inom hälso- och sjukvården](#)

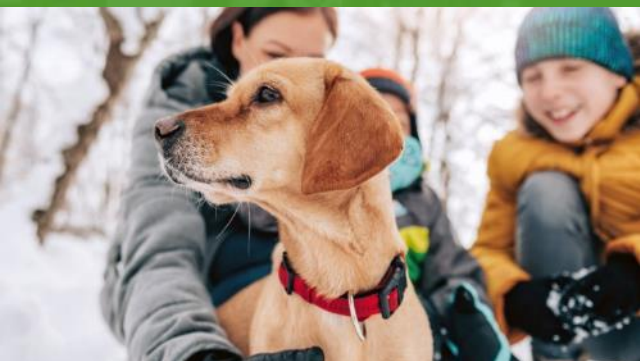
Vad skall man speciellt beakta då man förverkligar HPV-vaccinationerna?

- Det är viktigt att i skol- och studerandehälsovården uppskattar vaccinbehovet och **planerar vaccinbeställningarna noga**
 - I grundskolorna får man inte uppbevåra mera vaccin i skolhälsovårdens kylskåp än det som motsvarar en månads behov
 - Speciellt i andra stadiets studerandehälsovård, där HPV-vaccinet inte ges så ofta, finns det orsak **att kartlägga vaccinbehovet innan vaccinen beställs**
 - **I studerandehälsovården skall vacciner egentligen inte förvaras**
- Noggrannare anvisningar om vaccination av unga i olika åldrar hittas i [Planering och förverkligande av HPV-vaccinationerna](#)

Cervarix-vaccinförpackningarna

- För tillfället distribueras en förpackning på vilken det står att den innehåller en nål
- Trots att det står att förpackningen innehåller en nål så finns det **ingen nål i förpackningen**
- För att det skall finns lämpliga nålar tillgängliga lönar det sig att uppmärksamma detta vid beställning av vaccinationsinstrument
- Förpackningen har undantagstillstånd så man behöver inte göra en anmälan om produktfel

**Vaccinationen
är viktiga för
alla barn och
unga**

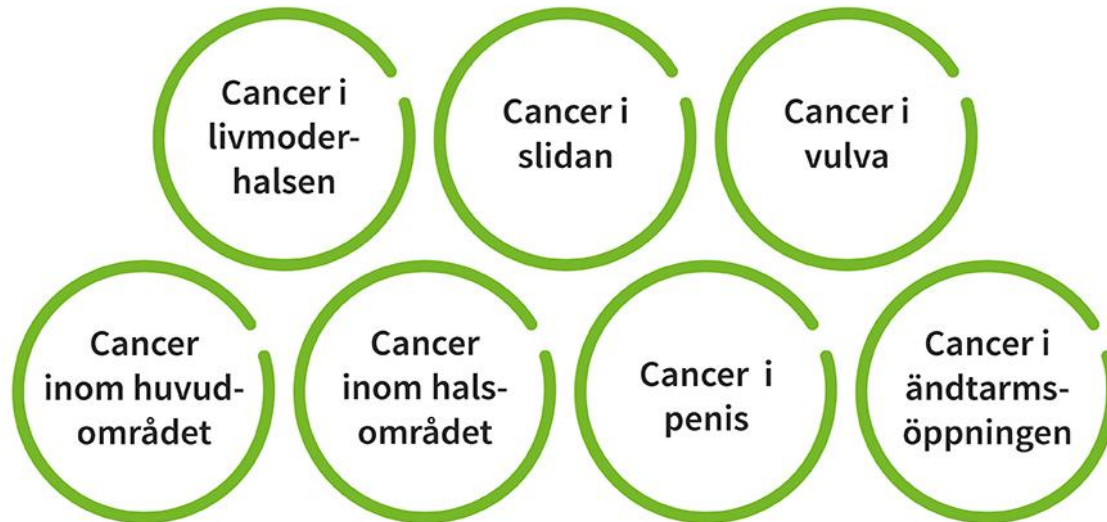
**Med HPV-vaccinationerna kan man
förhindra många olika cancerformer**

Fördelarna med HPV-vaccinationer

- Då man vaccinerar förebyggs infektioner och man förhindrar samtidigt även förstadier av olika cancer och även olika cancerformer
- Tack vare HPV-vaccinationerna råkar allt färre ut för uppföljning och vård på grund av förstadier till cancer och det minskar också på ängslan
- HPV-vaccinet förebygger effektivt livmoderhalscancer
- Med vaccination kan man även förebygga en del av cancer i slidan och i de yttre förlossningsorganen
- Papillomvirus förorsakar dessutom en del av cancerformerna i penis, anus, huvudet och halsområdet
- Med HPV-vaccinationerna kan man förebygga även en del av dessa cancerformer
- Tack vare HPV-vaccinationerna insjuknar och dör allt färre i framtiden på grund av dessa ovannämnda cancerformer
- Samtidigt besparas allt fler från stora operationer samt behandling med bestrålning och cytostatika

HPV-vaccinationen skyddar från flera cancerformer

HPV-vaccin skyddar från flera cancer typer

 Institutet för hälsa och välfärd

- THL har bl.a. informerat följande på finska: [HPV-rokotuksilla voidaan hävittää papilloomavirustyyppi 16 kokonaan, jos kattavuus on korkea](#) (Om vaccinations-täckningen är tillräckligt hög kan man med HPV-vaccinationer helt eliminera papillomvirustypen 16)
- Ny information om HPV-vaccinet effekt: de farligaste virustyperna försvinner, cancerscreeningen kan göras mer sällan <https://yle.fi/a/74-20059299> (på finska)

Det lönar sig att
berätta om nyttan
av HPV-
vaccinationerna

Informera om att de
unga även kan få
vaccinationerna
under studietiden i
gymnasiet och
yrkesskolan

THL:s material som hjälp i arbetet – Den lokala informationen är viktig

Vad lönar det sig att berätta och informera om då det gäller HPV-vaccinationer?

- Det är viktigt att informera barnens föräldrar och de unga om nytta av vaccinationen
- Eftersom pojkarnas HPV-vaccinationer började rätt så nyligen verkar det t.ex. att finnas en del okunnighet om varför det lönar sig att ta vaccinet
- **Basinformationen:**
 - HPV-vaccinet skyddar mot många olika cancerformerna
 - HPV-vaccinet är viktigt även för pojkar
 - HPV-vaccinet hör till det nationella vaccinationsprogrammet
 - HPV-vaccinet är gratis för alla barn och unga
 - HPV-vaccinet skyddar bäst då man får det som ung
 - HPV- vaccinationen kan fås även i gymnasie- och yrkesläroverksåldern

Broschyrer och planscher som THL framställt

- Kan inte beställas under hela året
- Broschyrer och planscher kan skrivas ut och kopieras på nätet
- Broschyr för föräldrar till barn i klasserna 5 – 6
- Broschyrer för elever i klasserna 5 – 6 samt till elever i klasserna 7-9, för båda åldersgrupperna två olika bilder

HPV-vaccinet skyddar från flera cancer typer och allvarliga men

HPV-vaccinet skyddar mot de cancerformer som orsakas av papillomviruset. Vaccinet ingår i det nationella vaccinationsprogrammet och det erbjuds till alla elever i årskurserna 5–6 inom skolhälsovården.

Vaccinationsserien består av två doser.

Viktigt att skydda sig i tid

Papillomvirusen är vanliga. Utan vaccin får nästan alla smittan redan i ungdomen. Viruset smittar via hud och slemhinnor, vanligtvis vid samlag. Man kan ändå få smittan även om något egentligt samlag inte sker. Därför är inte ens kondom ett komplett skydd mot viruset.

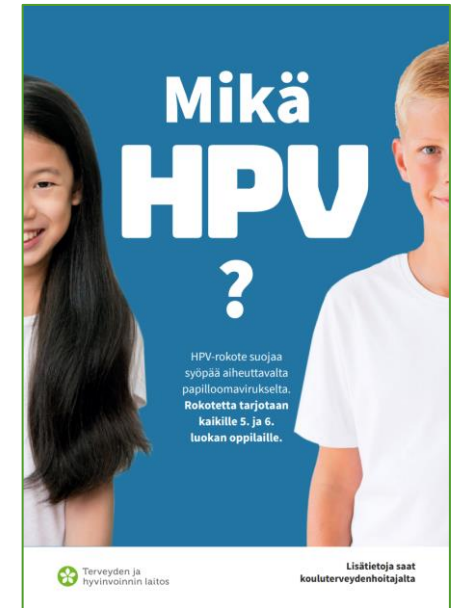
En infektion orsakad av papillomvirus ger oftast inga symtom och är övergående, men var tionde får en utdragen infektion som kan orsaka förstadium till cancer. En del av dem utvecklas till cancer.

Det finns två papillomvirus som medför den största risken för cancer (virusstyperna 16 och 18), mot vilka vaccinet ger ett utmärkt skydd. Det är dock viktigt att vaccinet tas när man är tillräckligt ung och ännu inte har smittats.

En del av de cancerformer som papillomvirus orsakar går inte att upptäcka i tid. Även dessa cancerformer kan förebyggas med HPV-vaccin.

 Institutet för hälsa och välfärd

Bekanta dig med ämnet! thl.fi/hpv-vaccin

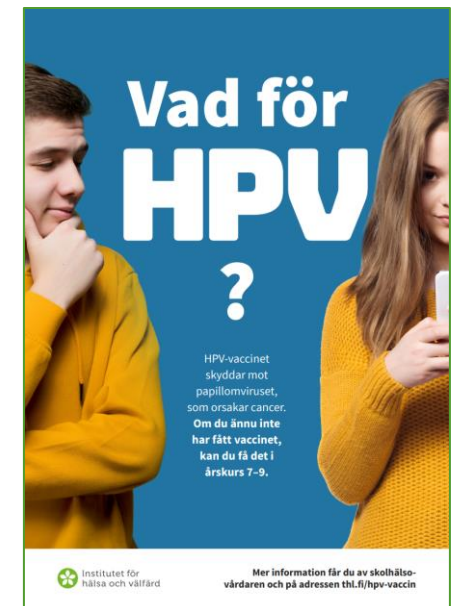

Mikä HPV ?

HPV-rokote suojaa syöpää aiheuttavalta papillomavirukselta. Rokotetta tarjotaan kaikille 5. ja 6. luokan oppilaille.

 Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos

Lisätietoja saat kouluterveydenhoitajalta

Vad för HPV ?

HPV-vaccinet skyddar mot papillomviruset, som orsakar cancer. Om du ännu inte har fått vaccinet, kan du få det i årskurs 7-9.

 Institutet för hälsa och välfärd

Mer information får du av skolhälsovården och på adressen thl.fi/hpv-vaccin

Hurudan information och hurudant material kommer studerandehälsovården att få som stöd?

- För tillfället förbereds information och material som är riktat till de unga i gymnasie- och yrkesläroverksåldern och deras föräldrar
- Broschyrerna och planscherna för eleverna i gymnasier och yrkesläroverk håller på att färdigställas
 - Språkversioner: finska (troligtvis även som lätt finska), svenska och engelska
 - Vi gör tryckta versioner och dessutom ingår de på sidan: [Broschyrer och annat informationsmaterial om HPV-vaccinationer](#)
 - Du kan skriva ut och kopiera vid behov
- Vi informerar sedan separat när materialen är färdigt och hur man kan beställa dem
- Även en kampanj för föräldrar och unga på sociala medier planeras
- Vi informera senare om tidtabellen för kampanjen på sociala medier

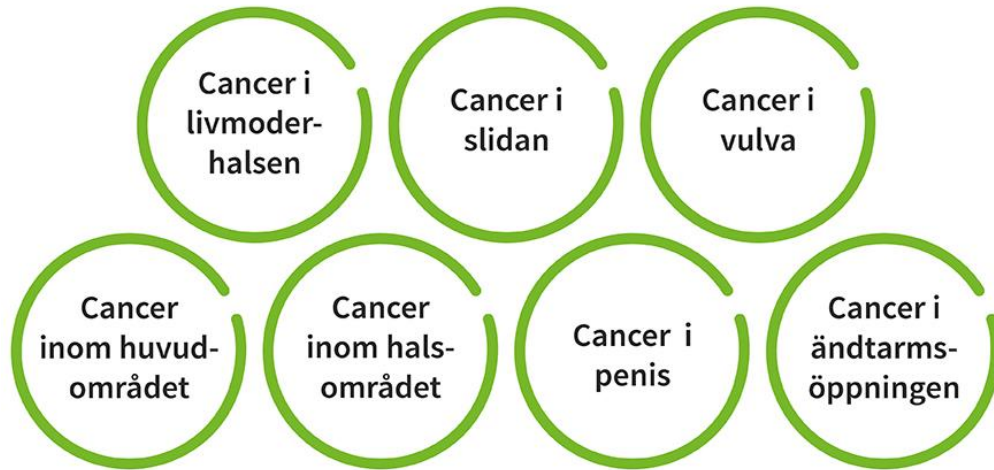
En rekommendation av hälsovårdaren och läkaren har stor betydelse

- Det är viktigt att **hälsovårdarna och läkarna i den egna skolans skolhälsovård rekommenderar HPV-vaccinationer**
- THL:s informationsmaterial hjälper, kom ihåg materialen på olika språk
- Alla de uppdaterade materialen hittar ni på:
- [Broschyrer och annat informationsmaterial om HPV-vaccinationer](#)
- [Esitteet ja viestintämateriaalit HPV-rokotteesta –osiosta](#) (på finska)
- Ge tydlig information till barnens föräldrar och direkt till de unga
- [Cancer orsakad av papillomvirus och nyttan av HPV-vaccinationer](#)-sidan
- Även information på olika språk : [Papillomvirus och HPV-vaccin på olika språk](#)
 - Ryska, estniska, ukrainska, somaliska, arabiska, engelska, svenska och lätt finska
- Som hjälp även information via wilma till barnen föräldrar : [Malliviesti vanhemmille HPV-rokotuksista eri kielillä](#) (på svenska och andra språcken)

Texterna i materialen som behandlar HPV-vaccinationerna är uppdaterade och inkluderar alla unga

- **Den lokal informationen är viktig**
- THL hoppas att man även inom välfärdsområdena satsar på informationen
- Informerar och berättar via olika kanaler om nyttan av HPV-vaccinationerna och om att de unga nu även kan få HPV-vaccinationen i gymnasiet eller yrkesläroverket
- Det finns mycket material på nätet som kan användas, t.ex. infografen: HPV-vaccinet skyddat mot flera cancerformer
- Samarbetet mellan hälsovårdarna och de som undervisar hälsolära på de olika årskurserna behövs för att ämnet skulle vara framme i t.ex. undervisningen och på föräldramöten
- Det finns redan nu mycket material i THL:s bildspel och på webbsidor som kan hjälpa för den lokala informationen och t.ex. vid produktion av eget material
- Vi kommer även att producera hjälpbildspel där vi inkluderar forskning som gjorts.

HPV-vaccin skyddar från flera cancertyper

 Institutet för
hälsa och välfärd

Sammandrag av presentationen

- Vaccinet i vaccinationsprogrammet är Cervarix
- Antalet doser, tidtabellerna och andra anvisningar är de samma som tidigare
- Det är meningen att så många som möjligt får HPV-vaccinationerna inom den rekommenderade åldersgruppen, d.v.s. i klasserna 5-6
- Viktigt att granska om skyddet är i skick i klasserna 7-9
- Mera flexibilitet: det är möjligt att påbörja vaccinationsserien då man går på andra stadiet
- Man behöver lokal information!